

at se, hvor stor betydning det har, om investeringen i selskabets aktier var bragt til ophør på det ene eller andet tidspunkt.

Også i dette arbejde er alle betalinger omregnet til en fast pengeværdi (1913-kroner), således at resultaterne er udtryk for opnået realrente. Den opnåede realrente, når aktiernes ultimoværdi optages til dagskurs, kan illustreres med et par eksempler:

	Realrente fra oprettelse indtil	
	1939	1958
S.K.F. (opr. 1907)	7,8	7,8
Volvo (opr. 1915)	÷4,7	4,8
Turitz & Co. (opr. 1918)	13,8	13,3
7 holding-selskaber	-	7,4

Turitz & Co. er et stort handelsselskab. De 7 holding-selskaber er medtaget i undersøgelsen, fordi de har aktieinteresser fordelt over store dele af svensk industri, hvorfor deres afkastning indirekte kan tages som udtryk for, hvad et tværsnit, der dog ikke helt er et repræsentativt udsnit af svenske aktier har afkastet. Resultatet, 7,4 % p. a., må siges at være ganske tilfredsstillende for aktionærene, når det huskes, at det drejer sig om realrenten. Hvis man vil sammenligne med obligationers afkast, må man omregne til pengereente. Dette gør Asztély ikke, men en beregning viser, at hans prisindex siden 1913 er steget med 2,8 % årlig, som - groft sagt - skal lægges til realrenten for at finde den sædvanlige pengereente (nominalrente).

Foruden de nu omtalte resultater indeholder bogen interessante redegørelser for bl. a. holdingselskabernes opståen og koncernforhold, som interesserede i kapitalmarkedsforhold vil have interesse i selv at granske.

Knud Hansen.

Jørgen Andersson: **Tidsstudie ABC**. København 1959, 128 p., Arbejdernes Oplysningsforbund i Danmark.

Forfatteren af Tidsstudie A(rbejde) B(etaling) C(entiminutter) er ligeledes forfatter af den af AOF i 1958 udgivne „Stopursakkorder“.

De to bøger minder meget om hinanden. Men mens „Stopursakkorder“ er en egentlig bog, er „Tidsstudie ABC“ bygget op i lektioner (breve), idet den er tænkt anvendt som grundbog ved studiekredsarbejde.

Tidsstudie ABC består af 10 breve og gennemgår emnerne: Stopuret, operationsstudier, tillægsstudier, arbejdsbeskrivelse, opdeling af tidsstudiet, variationstider, arbejdstaktsvurdering, akkordudregning og lokalaftaler om tidsstudier. Hvert afsnit indeholder eksempler og øvelser.

Bogen er absolut neutral i sin gennemgang af de problemer, som opstår i forbindelse med tidsstudier. Den er skrevet i et letforståeligt sprog, således at også ikke-teknikere efter gennemlæsningen virkelig har fået viden om tidsstudier. Den er desuden morsomt skrevet og illustreret med vignetter.

Endelig må nævnes, at Tidsstudie ABC er en virkelig arbejdsbog. Dette giver sig bl. a. udtryk ved, at siderne er forsynet med en så bred margin, at der er plads til notater.

Fl. Klöcker-Larsen.

M. Groth Clausen: **Personaleadministration**. København 1960, 47 p. Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Rosenborggade 1, København K. Pris kr. 5,—.

„Personaleadministration“, med undertitlen „Et synspunkt og en teknik med en gennemgang af personalechefstillingen“, er en udbygning af Engageringskontorets pjece „Personalechefstillingen“, der udkom i 1950.

Den nu foreliggende pjece er tænkt som en vejledning for de virksomheder, der

at se, hvor stor betydning det har, om investeringen i selskabets aktier var bragt til ophør på det ene eller andet tidspunkt.

Også i dette arbejde er alle betalinger omregnet til en fast pengeværdi (1913-kroner), således at resultaterne er udtryk for opnået realrente. Den opnåede realrente, når aktiernes ultimoværdi optages til dagskurs, kan illustreres med et par eksempler:

	Realrente fra oprettelse indtil	
	1939	1958
S.K.F. (opr. 1907)	7,8	7,8
Volvo (opr. 1915)	÷4,7	4,8
Turitz & Co. (opr. 1918)	13,8	13,3
7 holding-selskaber	-	7,4

Turitz & Co. er et stort handelsselskab. De 7 holding-selskaber er medtaget i undersøgelsen, fordi de har aktieinteresser fordelt over store dele af svensk industri, hvorfor deres afkastning indirekte kan tages som udtryk for, hvad et tværsnit, der dog ikke helt er et repræsentativt udsnit af svenske aktier har afkastet. Resultatet, 7,4 % p. a., må siges at være ganske tilfredsstillende for aktionærene, når det huskes, at det drejer sig om realrenten. Hvis man vil sammenligne med obligationers afkast, må man omregne til pengerente. Dette gør Asztély ikke, men en beregning viser, at hans prisindex siden 1913 er steget med 2,8 % årlig, som - groft sagt - skal lægges til realrenten for at finde den sædvanlige pengerente (nominalrente).

Foruden de nu omtalte resultater indeholder bogen interessante redegørelser for bl. a. holdingselskabernes opståen og koncernforhold, som interesserede i kapitalmarkedsforhold vil have interesse i selv at granske.

Knud Hansen.

Jørgen Andersson: **Tidsstudie ABC**. København 1959, 128 p., Arbejdernes Oplysningsforbund i Danmark.

Forfatteren af Tidsstudie A(rbejde) B(etaling) C(entiminutter) er ligeledes forfatter af den af AOF i 1958 udgivne „Stopursakkorder“.

De to bøger minder meget om hinanden. Men mens „Stopursakkorder“ er en egentlig bog, er „Tidsstudie ABC“ bygget op i lektioner (breve), idet den er tænkt anvendt som grundbog ved studiekredsarbejde.

Tidsstudie ABC består af 10 breve og gennemgår emnerne: Stopuret, operationsstudier, tillægsstudier, arbejdsbeskrivelse, opdeling af tidsstudiet, variationstider, arbejdstaktsvurdering, akkordudregning og lokalaftaler om tidsstudier. Hvert afsnit indeholder eksempler og øvelser.

Bogen er absolut neutral i sin gennemgang af de problemer, som opstår i forbindelse med tidsstudier. Den er skrevet i et letforståeligt sprog, således at også ikke-teknikere efter gennemlæsningen virkelig har fået viden om tidsstudier. Den er desuden morsomt skrevet og illustreret med vignetter.

Endelig må nævnes, at Tidsstudie ABC er en virkelig arbejdsbog. Dette giver sig bl. a. udtryk ved, at siderne er forsynet med en så bred margin, at der er plads til notater.

Fl. Klöcker-Larsen.

M. Groth Clausen: **Personaleadministration**. København 1960, 47 p. Foreningen Engageringskontoret for Handel og Industri, Rosenborggade 1, København K. Pris kr. 5,—.

„Personaleadministration“, med undertitlen „Et synspunkt og en teknik med en gennemgang af personalechefstillingen“, er en udbygning af Engageringskontorets pjece „Personalechefstillingen“, der udkom i 1950.

Den nu foreliggende pjece er tænkt som en vejledning for de virksomheder, der

påtænker at oprette en personalechefstilling. For at opfylde dette formål gøres der opmærksom på næsten alle de problemer, som der er i moderne personaleadministration.

Efter indledningen om pjecens formål beskrives synspunkter bag moderne personaleadministration, bl. a. demokratisk ledelse kontra autoritær ledelse. Derefter gennemgås den moderne personaleadministrations teknik, og begrebet personalepolitik defineres. Forfatteren går derefter over til ansættelse af personalechefen, hans placering i virksomhedens organisation og samarbejde med linien.

Sidste del af pjecen er særlig interessant, idet forfatteren dels giver generelle anvisninger på udformningen af en stillingsbeskrivelse for personalechefen og dels fremkommer med en konkret stillingsbeskrivelse. Pjecen slutter med et konkret eksempel på beskrivelsen af et firmas personalepolitik.

Det er naturligvis ikke muligt på 47 sider at give en dybtgående beskrivelse af det store emneområde, som kan samles under betegnelsen personaleadministration. Men man kan i Groth Clausens pjeces få en såvel praktisk som teoretisk indføring i emnet.

Fl. Klöcker-Larsen.

Joe S. Bain: Industrial Organization.

John Wiley & Sons, New York, 1959.
643 sider.

Man kan for så vidt godt undre sig over, at det skulle være hensigtsmæssigt at skrive endnu en bog om det amerikanske erhvervslivs konkurrencestruktur. I mange henseender – herunder også ved sit omfang – adskiller professor Bains bog sig da heller ikke fra tidligere værker om samme emne, således at væsentlige dele af bogen må karakteriseres som velkendt stof. Dette gælder således den almindelige gennemgang af den amerikanske industris struktur, koncentrationsgrad, former for samarbejde o. s. v. Men alligevel

er der i adskillige kapitler nye oplysninger eller nye synspunkter, der gør det umagen værd at arbejde sig gennem bogen. Således har anmelderen navnlig hæftet sig ved kap. 8–10, hvor forfatteren forsøger at analysere, hvilke faktorer der er afgørende for den forskellige grad af koncentration og konkurrence i de forskellige industrigrene. Det skal indrømmes, at der bygges på et ret spinkelt empirisk materiale, og at mange synspunkter får karakter af vage hypoteser, men materialet er godt udnyttet, og mange synspunkter giver stof til eftertanke. Interessant er således en undersøgelse for 20 industrigrene, hvor forfatteren søger at fastslå betydningen af stordriftens fordele, såvel inden for den enkelte bedrift, som i virksomheder, der omfatter flere tekniske bedrifter. Et af hans resultater er, at koncentrationsgraden inden for de fleste industrier er stærkere end nødvendigt for at opnå den optimale virksomhedsstørrelse, således at en opløsning af de største firmaer til mindre enheder kunne ske uden tab af stordriftsfordele (s. 355).

Som tilfældet ofte er med amerikanske økonomer, sker Bains behandling ud fra welfare-economics-synspunkter, d. v. s. konkurrenceforholdene bedømt ud fra, hvad der samfundsmæssigt vil være det mest ønskelige. Bogen er derfor skrevet ud fra et nationaløkonomisk, ikke et driftsøkonomisk synspunkt. En naturlig følge heraf er, at bogen slutter med en gennemgang og vurdering af de amerikanske monopollovgivning, samt visse personlige forslag til ændringer i denne.

Selv om bogen udelukkende behandler amerikanske forhold, er den dog ikke uden interesse for danske læsere, ikke blot de, der specielt ønsker en grundig oversigt over amerikanske konkurrenceforhold, men også de, der er interesseret i konkurrenceproblemer i almindelighed.

Til trods for at forfatteren ikke er bange for at lade en personlig opfattelse skinne igennem, er fremstillingen dog